

1. Aanleiding.

Het Ministerie van VWS heeft kort voor de Kerstdagen aan VNO-NCW de vraag gesteld om te helpen om naast de bestaande publieke GGD-test-infrastructuur een infrastructuur te realiseren die het op grote schaal testen van werknemers, scholieren, studenten en klanten mogelijk maakt teneinde het sociale en economische verkeer in Nederland weer op gang te helpen.

VNO-NCW heeft zich hier de afgelopen week op georiënteerd en met diverse marktpartijen gesproken over de wijze waarop deze hulpvraag vorm kan krijgen. Wij zien hiertoe mogelijkheden mits met een tweetal algemene uitgangspunten wordt ingestemd.

2. Uitgangspunten/basisvoorwaarden:

Spoor-2 (screening bevolkingsgroepen & testen t.b.v. toegang) is fundamenteel anders dan Spoor-1 (medische diagnose). Bij 'screening' gaat het om risico-reductie en niet om risico-uitsluiting door diagnose. Bij testen t.b.v. toegang hoeft 'slechts' het gevaar van false negatives te worden uitgesloten. Spoor-2 heeft bovendien een schaalgrootte van circa één miljoen per dag in plaats van 175.000 per dag in spoor 1. Om Spoor-2 werkend te krijgen moet aan onderstaande twee basisvoorwaarden worden voldaan:

a. Een juiste balans tussen testen en incentives.

Wij zijn ervan overtuigd dat wanneer VWS de juiste condities schept de markt dit grotendeels vanzelf gaat regelen en een 'militaire' operatie om een grootschalige infrastructuur neer te zetten in beginsel niet nodig is. Een eenzijdige capaciteits-push achten wij weinig zinvol omdat dit enkel leidt tot leegstand en dit zodoende noch de volksgezondheids-doelstelling noch de economische doelstelling van massaal testen realiseert.

Het vereist dus een benadering die de testbereidheid stimuleert door testcondities waarbij:

- i. de toegang tot bijvoorbeeld een festival zonder anderhalvemeterregel weer mogelijk is
- ii. leerlingen/studenten/cursisten weer klassikaal les kunnen krijgen
- iii. operationele diensten en contactberoepen weer kunnen functioneren
- iv. werknemers weer 'gewoon' naar hun werkplek mogen.

b. Andere spelregels

Onder de huidige LCI-kaders achten wij de beschreven vormen van grootschalig testen niet uitvoerbaar. Zo tonen de ervaringen in spoor-1 een zeer lage bereidheid van GGD-artsen om de vereiste medische verantwoordelijkheid in te vullen. Eenzelfde trend tekent zich af bij de eerste pilots in Spoor-2 v.w.b. bedrijfsartsen en artsen uit de arbo-diensten.

Het is ook de vraag of die eis vergelijkbaar moet worden ingevuld als in Spoor-1. Daar waar spoor-1 vooral een medisch spoor is dat zich richt op een grondige medische diagnose van mensen met symptomen cq indicaties, richt spoor-2 zich op het screenen van grote bevolkingsgroepen (7,5 miljoen werknemers + 3,5 miljoen scholieren/studenten plus grote groepen die m.b.v. testen toegang tot situaties zonder anderhalve meter krijgen). Uiteraard moeten ook hier de kwaliteit geborgd zijn en mogen we niet tornen aan de eisen aan het personeel dat de test afneemt, maar in onze ogen kan worden volstaan met een beperktere vorm van 'medische supervisie'.

3. Doelgroepen en testbehoefte.

Gelet op de verschillende karakteristieken van de verschillende doelgroepen is het volgende onderscheid behulpzaam:

- Testen van mensen met symptomen en mensen die in nauw contact zijn geweest met iemand die corona heeft (**diagnose**);
- Testen van grote groepen mensen zonder symptomen als **screening** (om zicht te houden op het virus);
- Testen van mensen om ze **toegang** te verlenen tot een situatie 'zonder anderhalve meter';

4. Ad a. Testen van mensen met symptomen & nauwe contacten

Dit betreft het medisch diagnose spoor-1 onder de GGD's en laten wij verder buiten beschouwing. Er is geen interferentie met het testen van de categorieën b en c behalve wanneer vanuit de verschillende categorieën een beroep wordt gedaan op dezelfde testen en deze schaars zijn.

5. Ad b. Testen als 'screening': scholieren, studenten, cursisten en werknemers

Hier staat preventie voorop middels het screenen van doelgroepen teneinde de risico's hun activiteiten doorgang te kunnen laten vinden onder testcondities die de risico's reduceren tot een aanvaardbaar niveau. Deze vorm van screening is planbaar en kan op vaste locaties gebeuren. Gelet op het frequente karakter dient dit zo dicht mogelijk bij de werk/school-locatie te gebeuren.

Aannames:

- Bijna alle scholieren worden getest.
- Testen moeten weinig invasief zijn omdat de test frequent wordt afgenomen en het bij scholieren bovendien om kinderen gaat.
- Voor werknemers geldt dat een groot aantal thuis blijft werken cq onder de huidige beperkingen kan blijven functioneren en voor ca 20% een testbehoefte geldt om meer toegang tot de werkplek mogelijk te maken. Afhankelijk van de mogelijke incentives kan dit percentage toenemen.

Te hanteren testbeleid:

Testbeleid	<p>In scholen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Start met Breathomix-test en Antigeen (wangslim) - Vervangen door begeleide zelftesten zodra gevalideerd <p>Voor werknemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antigeen-testen wangslim - Vervangen door begeleide zelftesten zodra gevalideerd
Frequentie	<p>Wekelijks voor toegang werkplek/klaslokaal/gezamenlijke activiteiten 3x/week voor loslaten 1,5 meter Om de dag voor loslaten quarantaine eis na contact met een Corona-patiënt</p>
Aantal tests per week landelijk	<p>Leerlingen/studenten : totaal 3,5 miljoen, 100% te testen = 3,5 mln/wk Werknemers : totaal 7,4 miljoen (excl ZZP), 20% te testen = 1,5 mln/wk</p>

6. Ad c. Testen als toegang tot situatie zonder anderhalve meter

De infrastructuur voor dit doel moet waarschijnlijk fijnmazig zijn om te voorkomen dat er heel veel reisbewegingen naar grote locaties ontstaan om getest te worden. De testen zullen gebruik worden voor het toegang geven tot situaties met veel mensen, waarbij de anderhalve-meter-regel wordt losgelaten. Dit vraagt om een grote mate van zekerheid om super-spreading te voorkomen.

Annames:

- *Breathomix-testen zijn vooralsnog de enige snelle testen die geen false negatives kennen. Het volume false positives is echter vrij groot. De positives krijgen een aanvullende passende test.*
- *De uitslagen van testen voor evenementen kunnen worden geregistreerd in een Corona-paspoort-App op basis waarvan toegangscontrole mogelijk is.*
- *Bezoekers die niet voldoen aan de test-eisen kan de toegang worden geweigerd.*
- *Uitvoering geschiedt door zorg van een juridische entiteit binnen de evenementen-branchen.*
- *Wanneer alle bezoekers op deze wijze getest worden kunnen evenementen in hun oorspronkelijke omvang doorgaan.*

Wat:

Test	Breathonics-test om ca 70%-negatief uit te filteren Een passende test voor de overige 30% Zsm vervangen door zelftesten zodra gevalideerd en beschikbaar
Frequentie	Een negatieve uitslag binnen 72 uur voorafgaand aan het evenement voor toegang tot situaties zonder anderhalvemeter-regel in evenementen
Aantal tests per week landelijk*	De evenementen-branchen rekent met een benodigde capaciteit van 150.000 testen per dag (=piek) (1 miljoen/week) <ul style="list-style-type: none"> - 1 miljoen Breathonic testen / week - 0,3 miljoen hertesten testen per week <p>Bovenstaande is met name gebaseerd op grotere en dynamische evenementen. Voor kleinere seated events zal bekeken worden hoe om te gaan met capaciteit.</p>

*Aansluiting van 'testen om toegang te krijgen tot situatie zonder anderhalve meter' op het bestaande plan van HorecaNL nog te onderzoeken;

7. Fasering nodig

Bovenstaande berekeningen tonen een totale aanvullende wekelijkse testbehoefte (vanaf opening festival-seizoen) voor 6 miljoen personen.

Nader overleg met Breathonics toont een maximaal haalbare capaciteit per eind maart van 5.1.1c geleverd aan VWS/GGD) + 5.1.1c devices. Hiermee zijn per week circa 5.1.1c blaastesten mogelijk.

De Breathomix-testen zijn omdat zij geen false negatives opleveren cruciaal voor de inzet voor situaties zonder anderhalve meter. Om voldoende Breathomix-testen tijdig inzetbaar te hebben voor dat gebruik zullen deze vrij gespeeld moeten worden vanuit de inzet voor scholieren en werknemers. Bovendien zijn met name de antigeen(wangslim) testen behoorlijk arbeidsintensief (in totaal circa 20.000 mensen voor afname en verwerking).

Dit betekent dat na een zo snel mogelijke opstart van het zoveel mogelijk screenen van scholen met behulp van de beschikbare Breathomix-testen en Antigeen (wangslim) testen overgestapt moet worden naar begeleid zelftesten.

Deze zelftesten worden momenteel gevalideerd in een pilot binnen Spoor-2 en moeten vervolgens nog worden verworven. Naar verwachting is dit traject op z'n vroegst eind februari doorlopen.

De fasering zou er dus als volgt uit zien:

- i. Fase-1 (tot instroom zelftesten)
 - Verder uitbouwen ondersteuning voor testen van werknemers via helpdesk (Spoor 2.a)
 - Prioriteit inzet Breathonics + Antigeen (wangslim) in Onderwijs op nader te bepalen risicogroepen
 - Valideren en voorbereiden aanpak evenementen
- ii. Fase-2 (na instroom zelftesten)
 - Invoer begeleid-zelftesten bij werkgevers
 - Invoer begeleid-zelftesten bij onderwijs
 - Inzet vrijgespeelde Breathonics op vaste testlocaties voor evenementen

8. Mogelijke aanpak

Het lijkt verstandig drie dingen te organiseren:

- Helpdesk met een support-organisatie die de opbouw van 'eigen' testcapaciteit ondersteunt bij werkgevers;
- Maximale beschikbaarheid van commerciële testcapaciteit organiseren voor scholen en werkgevers die geen 'eigen' testcapaciteit kunnen of willen organiseren.
- Neerzetten van een infrastructuur waardoor 'situaties zonder anderhalve meter' weer open kunnen.

Ondersteuning vanuit VNO/NCW en bedrijven:

- i. Helpdesk-organisatie met blauwdrukken voor de inrichting van straten;
- ii. Raamcontracten voor personeel en opleidingen;
- iii. Kunnen bestellen van testen & hulpmiddelen bij LCH;
- iv. IT-labsysteem gekoppeld aan CoronIT en aan een toegangapplicatie
- v. Ondersteuning OCW bij de uitwerking van een implementatieplan voor, en de operationalisering van, het testbeleid binnen de Onderwijs-sector
- vi. Ondersteuning VWS bij het sluiten van raamcontracten met commerciële aanbieders t.b.v. scholen en werkgevers.
- vii. Oprichting door de evenementenbranche juridische entiteit voor de testinfrastructuur voor 'situaties zonder anderhalve meter'.
- viii. Het plan voor de 'situaties zonder anderhalve meter' deze maand uitwerken.

Het is goed ons te realiseren dat de kosten aanzienlijk zijn. Zo vragen commerciële partijen voor het afnemen van antigeentesten momenteel 60 euro. De Breathomix-testen kosten circa 5.1.1c. De zelftesten zijn aanzienlijk goedkoper.

9. Randvoorwaarden en condities

- a. VWS zorgt voor draagvlak in gemeenten en veiligheidsregio's;
- b. VWS stelt zeker dat noodzakelijke validaties (ook bijvoorbeeld t.a.v. de inzet van testen bij minderjarigen) en OMT-adviezen tijdig zijn afgerond;
- c. Benodigde pilots/fieldlabs kunnen doorgang vinden ongeacht de actuele corona-situatie;
- d. Voor Spoor-2 kan worden volstaan met medische supervisie (in plaats van medische verantwoordelijkheid)
- e. Er vinden geen openbare aanbestedingen plaats vanwege de urgentie;
- f. VWS stelt zeker dat er geen conflicterende initiatieven zijn en zorgen samen met de projectorganisatie van VNO-NCW & bedrijfsleven voor integraal overzicht;
- g. Communicatie wordt altijd vooraf afgestemd zodat we elkaar niet verrassen;
- h. Het kabinet lost juridische belemmeringen (zoals het mogen weigeren van toegang zonder bewijs van vaccinatie danwel test-uitslag) op;
- i. Opdracht (verantwoordelijkheden, aansprakelijkheden, kostenvergoeding) is voor deze vervolgfase conform de afspraken zoals die er voor eerdere werkzaamheden t.a.v. testen tussen VWS en Stichting NLOM bestaan.
- j. VWS formaliseert het voorgestelde testbeleid uiterlijk eind januari.
- k. VWS verwerft tijdig voldoende aantallen van de genoemde soorten testen + bijbehorende disposables;
- l. Breathonics wordt met prioriteit ingezet voor het Onderwijs en kan na invoer zelftesten worden vrijgespeeld voor de zonder-anderhalvemeter-infrastructuur;
- m. Deze week instemming met aanschaf van initieel 5.1.1c te leveren voor eind maart.
- n. Uiterlijk 1 Feb is er een gevalideerde App voor test-uitslagen die gekoppeld kan worden aan het lab-systeem.
- o. De evenementen-branche is bereid een juridische entiteit in te richten als contractspartij voor toeleveranciers voor deze infrastructuur en de financiële afhandeling met VWS.
- p. De evenementenbranche kan de voorbereidingen van haar festival-seizoen opstarten waarbij in geval van een latere onverhoopte 'no go' een garantiefonds beschikbaar is voor de gemaakte kosten.